

Con Oi!

Bây Giờ Con Ở Đâu?

Captovan.

Sáng Chủ Nhật nào mà không nói dối vợ để chạy ra café gặp mặt bạn bè ôn lại chuyện đơn vị cũ chiến trường xưa thì tôi cảm thấy như thiếu thốn điều gì đó khiến cả ngày nhẩn nhẩn nhí nhí, mà hình như bà cũng biết tổng rồi nên thường chận họng trước:

- Nè bố, tưới cho mấy chậu quỳnh, rửa cho chậu chén bát, chà mấy cái nồi nhôm rồi biến đâu thì biến, nhưng rửa cho sạch à nha, tuần trước bố rửa xong rồi tôi coi lại còn dính đầy mỡ.

- O.K salem, mệ-xi ma-đam.

Miệng nói tay làm nhưng cũng vội vàng nhúng nước qua-loa-rơ-măng rồi biến. Trễ rồi, sáng nay có hẹn với mấy anh TQLC về từ Houston. Café Hương Lan của ông già M72 Đầu Bạc trên đường Westminster ..tương tự như Bo-đa hay Mai-Hương ở SG ngày trước, nơi tụ hội các anh em gốc lính từ bốn vùng chiến thuật về Little Sài Gòn nghỉ phép, đến đó để ôn chuyện “đơn vị cũ, chiến trường xưa” hay bàn chuyện thời sự, nếu muốn thì tự do nổ lai rai cho vui tai, các anh ở xa có về thủ đô (tự nạn) thì chớ bỏ qua.

Chuyện bàn tròn hôm nay đang xoay quanh về bầu cử, các chàng trai gốc Việt ngày nay không còn chiến trường để dẫn thân như thời

kỳ cha chú thì dẫn thân vào chính trường. Chuyện đang sôi nổi thì có người rủ tháp tùng đi thăm các cụ ở nhà dưỡng lão cho biết sự tình nhân dịp cuối năm, sắp tới Tết ta rồi.

Đa số hội viên bàn tròn là thành phần đã và đang về hưu, tuổi xế chiều nên nghe hai tiếng “dưỡng lão” là bỏ cả café thuốc lá để đi theo, để chuẩn bị kế hoạch hưởng tới tương lai cho chính mình! Tương lai của tuổi 65 là SSI, là chống ba-toong ba chân, là nursing-home rồi đi dần vào quên lãng!

Nhận xét chung của chúng tôi sau khi đi thăm là thấy những cụ già bản xứ sinh động hơn và có vẻ lạc quan hơn các cụ gốc Việt. Lý do là vì khi con họ tới tuổi trưởng thành, thường thì người bản xứ tách riêng, con cái tự lo lấy bản thân, họ thoải mái sống một mình dù ở nhà hay dưỡng lão. Người Việt thì khác, cha mẹ thường “cộng” hạnh phúc của mình với hạnh phúc của con, muốn chúng nằm mãi trong vòng tay săn sóc của cha mẹ dù chúng đã trưởng thành. Khi con muốn tách riêng thì mẹ nước mắt ngấn dài chảy vòng quanh, thương con nhớ cháu. Mẹ không còn được dậy sớm pha sữa, vắt nước cam để khi nào con ngủ dậy là đã có nước sinh tố A, B, C sẵn sàng. Đã nhiều lần chúng gắt lên là không cần uống loại

Thủy Quân Lục Chiến

---

sinh tố này nhưng mẹ lại cứ đòi săn sóc khiến các quý tử bực.

Những đứa con tuy đã lập gia đình nhưng các bà mẹ vẫn muốn chúng phụ thuộc vào mình, muốn con ở chung để bế cháu, việc này làm phiền đến các nàng dâu, ở chung với nhau lâu thì nhiều bất tiện nên đến lúc các con đủ lông đủ cánh, không gì quý hơn tự do, bắt buộc chúng phải tách riêng thì cha mẹ lại buồn rầu đau khổ.

Các lão nhân gốc Việt ở trung tâm dưỡng lão được săn sóc quá đầy đủ so với các cụ già còn đang còng lưng trong nước XHCN, chi phí cho một cụ phải “mang tã” có thể lên tới 3 hay 4 ngàn USD một tháng, dĩ nhiên đó là do tiền đóng thuế của những người đi làm, trong đó có cả con các cụ. Có đóng thuế cho chính phủ thì mới có tiền để săn sóc sức khỏe cho tuổi già, dù được săn sóc khá đầy đủ đầy nhưng các cụ VN dường như vẫn thiếu một cái gì đó.

Nhìn những cụ già VN có con cháu đến thăm thì cười nói vui tươi hạnh phúc, còn những cụ cô độc thì được tập trung lại một nơi để nghe các thiện nguyện viên ca hát giúp vui, nhưng hình như các cụ ngễnh ngãng, chẳng thiết nghe, mắt hướng ra ngoài trông chờ bóng dáng người thân!

Một cụ ông có vẻ người Việt, với y-cụ bao quanh trông như một phi hành gia, ngồi một mình trên xe lăn nơi góc phòng, nhìn lơ đãng ra ngoài vườn, ngược lên trời nhìn mây bay, không quan tâm tới tiếng cười nói xung quanh, thấy mũi lòng, tôi bước tới hỏi thăm thì thấy cụ mang bảng tên “Thoi Lee”, tôi nghĩ cụ là người gốc Đại-Hàn hay Đài-Loan,, tôi toan quay đi thì nghe giọng thều thào:

-Ông ơi, ông làm ơn kéo hộ tôi cái gối dưới móng một tí.

Tôi vội vàng quay lại, à thì ra cái gối lót cho cụ ngồi nó tụt ra và sắp rơi xuống đất. Sau khi nâng cụ lên và đưa cái gối vào đúng nhiệm sở

của nó, tôi ngắm cụ thì ngờ ngờ như quen, nhìn cái bảng tên “Thoi-Lee”, tôi hỏi:

-Xin lỗi cụ, có phải cụ là Lê Văn Thôi ở cổng xe lửa số 6 đường Trương Minh Giảng quận Ba Sài Gòn không?

Người cụ như bị điện giật, cố quay xe lăn sang nhìn vào mặt tôi thều thào:

-Nói chí không phải, thế ông ở đâu mà biết tôi?

Bốn tiếng: “Nói chí không phải” do miệng cụ phát ra thì không trật vào đâu được nữa rồi. Chính là ông “Chí Không Phải” Lê Văn Thôi, một trong ba người bạn hàng xóm và cũng là bạn đánh chặn của thân phụ tôi.

Khi xưa, hồi còn ở VN, mỗi lần cần gây sòng “đánh chặn” hay “tổ tôm” là bố tôi sai tôi đi kiếm lão “Chí Không Phải”, hai vị kia là Nguyễn Như Tuyết, Tô Văn Tiệp. Khi chia bài cho các bố, tôi lên lựa nhiều đôi hay 4 ông cụ, 4 chi-chi vào một tụ, thế là cụ nào vớ được tụ đó thì mau ù (tới), họ mau tới là tôi được nhiều tiền chia bài. Người hay vớ được tụ “sạch rác” là ông Nguyễn Như Tuyết, ông Tuyết có cô con gái rất đẹp, còn ông “Chí không phải” Lê Văn Thôi lại thua hoài.

Nghe cụ hỏi, tôi chưa vội trả lời mà hỏi ngược lại cho chắc ăn:

-Cụ có nhớ ông Nguyễn Như Tuyết và Tô Văn Tiệp không?

-Ấy đấy chính họ là bạn đánh chặn và tổ tôm của tôi mà, không biết bây giờ các ông ấy ở đâu, còn hay mất, từ ngày bỏ Sài Gòn tôi chưa hề gặp lại họ.

Nghe cụ Thôi nhắc tới hai người bạn ngày xưa là Tuyết và Tiệp và mong gặp lại, tôi định nói cho cụ biết là hai ông hiện sống rất hạnh phúc với đông con nhiều cháu, ông Tiệp thì ở ngay Little Sài Gòn, hàng năm các con có bốn phận lo cho ông bà về thăm quê hương. Ông Tuyết hiện sống với 7 người con ở bên Pháp, còn 5 người con ở bên Mỹ thì vào mỗi mùa

Giáng Sinh, lo cho ông tìm về nắng ấm Cali để tránh cái lạnh mùa Đông Paris. Bạn bè xưa còn đây, trong đầu tôi thoáng có ý nghĩ sẽ dẫn hai ông Tuyết và Tiệp đến thăm cụ Thôi vào dịp gần nhất, còn bây giờ, đứng trước hoàn cảnh “phi hành gia” cô đơn Mr Thoi-Lee, tôi không đành lòng nói thật, đánh trống lảng, hỏi câu khác:

-Cụ biết ông Tuyết, ông Tiệp, thế cụ còn nhớ thằng cu Cốc không?

-À mà có phải cái anh Cốc thường ngồi chia bài cho chúng tôi chứ gì? Tay đó láu cá lắm, khi chia bài hẳn ta cứ lựa một tụ thật tốt để cho người đánh mau ù, mà lại cho ù lớn “kính tứ cố”, thế là anh ta được cho nhiều tiền, tôi biết chứ, nhưng cứ lờ đi với hy vọng là mình sẽ bốc được tụ đó, nhưng không biết cậu ta xoay cách nào mà bài tốt thường lọt về tay ông Tuyết! À mà ông là ai? (Cụ hay bắt đầu bằng câu.. À mà)

Tôi nắm tay cụ Thôi thật lâu như mong truyền tí hơi ấm sang đôi bàn tay lạnh ngắt chỉ có xương với da, rồi thật chậm rãi tôi nói to bên tai cụ:

-Cái tay láu cá tên Cốc ngày xưa ấy nay hẳn đang nắm tay cụ đây này, ngồi trước mặt cụ đây, con là Cốc đây bác Thôi ơi.

Thật bất ngờ, tự nhiên tôi đổi cách xưng hô, gọi là bác và xưng con khiến tay cụ run hân lên, cố nường đôi mắt nhìn sát mặt tôi, cụ bỗng im lặng mà tay thì lại nắn nắn bóp bóp hai bàn tay tôi rồi sờ đầu tôi, rõ ràng là biểu hiện một cử chỉ nhớ nhung đối với người thân yêu mà xa cách lâu ngày nay mới gặp lại.

Hai bác cháu tôi bất ngờ gặp lại nhau nên hỏi và đáp liên miên chuyện thiên hạ và chuyện xung quanh cỗ bài tổ tôm, chẵn, cạ. Không thấy cụ nói gì tới chuyện con cái, mặc dù cụ đã cho mấy anh chị lớn được đi du học bên Pháp từ trước 1975, linh cảm có chuyện không vui nên tôi không hỏi cho tới khi sắp hết giờ thăm viếng, tôi đánh bạo:

-Con nhớ vào những ngày cuối cùng tháng 4/1975, hai gia đình bác và ông Tuyết được tòa đại sứ Pháp cho di tản, nay ông Tuyết còn ở bên, sao bác lại qua Mỹ?

-Mấy đứa lớn đã có gia đình riêng, vẫn ở Pháp, còn thằng út Thế nó học bên này (Mỹ), bà nhà tôi thương nó nên tìm mọi cách sang đây ở gần con để săn sóc cho nó.

-Các anh chị đi du học bên Pháp có sang thăm bác thường không?

Thật lâu tôi không nghe tiếng trả lời, rồi cụ đưa bàn tay nhùng nhằng những ống nylon lên chùi mắt, hình như cụ nấc nghẹn trong cổ họng, tôi phải cúi xuống mới nghe được giọng thì thào, khác hẳn mấy phút trước còn linh hoạt nói chuyện với tôi:

-Bác mất liên lạc với chúng từ lâu rồi, còn thằng út Thế, sau khi bác gái mất, nó tốt nghiệp đen-tít và lấy vợ, nó gửi bác vào đây rồi dọn đi New-york, đã lâu lắm ...

Cụ lại im lặng cúi đầu xuống, tôi xoa vai cụ, đôi vai chỉ có da và xương. Đã hết giờ thăm viếng, tôi hỏi cụ có cần gì không, tôi hứa tuần sau sẽ trở lại thăm cụ, cụ nắm chặt tay tôi giật giật và có vẻ gượng cười:

-Ở đây họ lo đầy đủ cả con ơi, không thiếu gì đâu, bác chỉ nhớ mấy người bạn khi xưa ngồi chơi tổ tôm rồi “đánh chén” với món cá chép rán, nấu riêu cà chua thì là ăn với rau sà-lát Đà Lạt.

-Bác ráng giữ gìn sức khỏe, tuần sau cũng là ngày đưa ông táo về trời con sẽ dẫn ông Tiệp đến thăm bác và đánh chén món cá chép rán với bún riêu, ông cụ Tuyết sẽ sang đây vào dịp Tết này, con cũng sẽ dẫn vào thăm bác.

Tôi ôm vai cụ, hôn lên tóc cụ mà tưởng như chính bố tôi, tuy bị rịn nhưng rồi tôi cố tình vội vàng đi ra, khi đi ra tới ngoài, qua lớp cửa kính, tôi lén quay lại nhìn thì thấy cụ vẫn ngồi bất động một mình mắt hướng nhìn về phía

Thủy Quân Lục Chiến

---

tôi, trong khi các cụ khác thì vui vẻ trở về phòng, quay lại “nhiệm sở”.

Trên đường về, tôi cứ băn khoăn về trường hợp của bác Thôi, sao nó giông giống trường hợp của một cụ gửi thư vấn kế thính giả trong chương trình của bà B.H. trên làn sóng phát thanh 1480 AM vào tối Chủ Nhật nọ. Tôi nhớ rõ trường hợp của cụ ông này vì tôi cố gọi vào để góp ý nhưng không được.

Cụ già kể trên radio rằng sau khi con trai cụ tốt nghiệp đại học, theo lời khuyên của con, cụ sang tên căn nhà cho nó để khỏi rắc rối về chi phí bệnh viện khi về già và đau yếu, còn xin được medi-medi, xong xuôi nó cưới vợ, bảo cụ đi xe phòng rồi nó bán nhà nói là để lấy tiền mở phòng mạch, rồi vợ chồng nó rủ nhau đi đâu cụ cũng không biết nữa! Nay thì cụ buồn và yếu quá rồi, chủ nhà lại không muốn cho xe phòng nữa, cụ muốn xin vào trại dưỡng lão thì phải làm sao?

Không lẽ đó chính là bác Thôi?

Y hèn, tuần sau tôi rủ ông Tiệp trở lại thăm cụ với ga-men riêu cá chép nấu cà chua thì là và khúc cá rán, không quên chén bún, một tí mắm tôm, vài cọng rau mùi, vài lá sà-lát Đà-Lạt. Tôi cảm thấy vui vui trong lòng như đi thăm chính cha mình, hy vọng bác Thôi gặp lại bạn cũ, món cá chép xưa sẽ làm cho bác Thôi vui vẻ hơn, tuổi già luôn hạnh phúc với kỷ niệm.

Giờ sinh hoạt và tiếp thân nhân của các cụ đã diễn ra quá nửa tiếng rồi mà sao không thấy bác Thôi ra, tôi bèn vội vàng đi hỏi thì .. may quá, gặp một cô gốc Việt, cô rất nhanh nhẹn và hoạt bát, lật hồ sơ và báo cho tôi:

-Mr Thoi-Lee chết rồi!

Theo ngày ghi trong hồ sơ thì bác Thôi đi trùng vào ngày 23 Tháng Chạp, tức ngày mà phong tục VN gọi là ngày tiễn chân ông Táo về chầu Ngọc Hoàng. Theo lời kể lại của cô ý

tá thì tôi biết rằng tuần trước, sau khi tôi thăm cụ ra về thì ngay trong đêm đó cụ phải cấp cứu vì bất ngờ bị nhồi máu cơ tim vài ngày sau thì cụ đi luôn.

Chúc mừng cho cụ đã thanh thân rũ sạch nợ trần, ra đi nhanh chóng, không còn ngày ngày ngồi ngóng trông con, con không thấy mà cháu cũng không, vây quanh chỉ đây với nợ, nước biển với oxy! Ăn ốc (xy) mãi cũng chán.

Nhưng tôi không khỏi bàng hoàng, một chút hối hận nếu tôi không tới thăm và nhắc đến các con của cụ, không gây cho cụ bị xúc động mạnh thì chắc gì cụ đã ra đi! Một thời quyền cao chức trọng, nay đi mà không biết đàn con ở đâu để đến báo mộng cho chúng về nhận xác cha! Mà thôi, sống không thăm, thác nhận xác mà làm chi! Nhận hay vô thừa nhận thì xác cũng chỉ là vật hèn

Bác Thôi ơi! Bác lưu luyến nhìn cháu lúc cháu ra về mà trong lòng thầm mong đó là thằng Thế để tuần sau nó trở lại thăm bố, nhưng nó chưa kịp trở lại thì bố đã ra đi, như thế cũng xong, giờ này bác thành thời nơi chín suối, không còn buồn phiền gì nữa còn hơn là sống vất vưởng bên con mà chúng không muốn biết mình còn hay mất!

Ở trên ấy Bác có nghe được Little Saigon radio không? Chương trình của bà B.H tối chủ nhật ấy mà, cụ Nguyễn gửi thư nhờ bà B.H và thính giả giúp ý kiến cho cụ phải làm sao sau khi cụ sang tên nhà cho con xong thì con muốn mệ dọn đi chỗ khác?

Có hai thính giả gọi vào thông cảm với cụ Nguyễn vì họ cũng ở trong hoàn cảnh tương tự, một cụ cho ý kiến là ra ngoài mà ở, đã hy sinh cho con thì hy sinh cho trót, nhưng cụ kia thì bảo cứ ở lại chứ ra ngoài là ngoài đường à?

Bác có đọc báo Người Việt không? Số báo 7622 ngày 20/10/06 ấy mà, cụ góa Ngọc Diệp nuôi con từ lúc 4 tuổi, nay nó lập gia đình, cụ

bán nhà cũ mua nhà mới cho vợ chồng nó đứng tên, nay vợ chồng nó muốn mẹ già đi chỗ khác chơi, cụ Ngọc-Diệp rên:

-Chỉ những buồn và nhục mà chết!

Đó bác Thôi thấy không, còn nhiều cụ già gặp những hoàn cảnh buồn hơn bác nhiều, muốn đi cho rồi mà đâu có dễ dàng. Chúc bác thượng lộ bình an, có một số kỷ vật của bác mà “nursing hom” còn giữ để trao lại cho thân nhân thì cũng chẳng đáng là bao, tuy nhiên con cũng nhắn hộ bác vài dòng:

“Con (Thế) ơi! Giờ này con ở đâu? Về mà nhận tài sản của bố để lại ..”

Có một sự trùng hợp vô tình (?) nói ra thì hơi bất tiện nhưng đành nhờ các bạn trẻ chiêm nghiệm xem có đúng không nhé:

Bác Thôi gái đối đãi với bố bác Thôi trai rất là lời thêu, trong khi hai bác gái Tuyết và Tiệp hết lòng hiếu thảo với bố mẹ chồng. Có phải vì vậy mà về già bác Thôi trai long đong, còn hai bác Tuyết và Tiệp thì thông dong, con cháu đầy nhà, cuối tuần bên mâm cơm gia đình thì ồn ào như ong vỡ tổ

Tuổi già Việt Nam sống trên đất Mỹ được hưởng tương đối “du giả” về vật chất, đầy đủ về y-dược hơn gấp bội các cụ đồng niên tại quê nhà nhưng hình như lúc nào cũng thấy thiếu thốn tình cảm của con cháu, nhất là những cụ được con cháu cho ra “ở riêng”. Cuối tuần, ngày nghỉ lễ, hễ nghe chuông điện thoại reo là mừng, tưởng là tiếng con gọi, vội vàng chạy đến, chưa nhắc phôn lên đã hỏi:

-Con đó hả? Đứa nào thế? Mẹ nghe không rõ, nói cái gì, hôm nay có về không để mẹ nấu hủ tíu cho các con ăn, mẹ chiên cánh gà nhúng nước mắm ngon lắm...

Chẳng phải con mà cũng không phải cháu, xì-xồ tiếng Mỹ! Buồn. mẹ thở dài:

-Lại quảng cáo, rõ khi! Sao không thấy đứa (con) nào gọi nhỉ?

Các cụ già gốc Việt Nam ơi! Con cái còn phải bận lo làm ăn để trả biu nhà, biu xe, khi nào rảnh họ sẽ về thăm các cụ sau, đừng vừa nghe tiếng điện thoại reo đã lật đật chạy tới, rủi vấp ngã gãy xương là dễ “đi” lắm đấy, nếu không đi mà lại nằm lì một chỗ, ngày này qua tháng khác thì lại càng bi đát hơn. Xin các cụ cứ thản nhiên, điện thoại có .. reo cũng kệ nó.

Trong buổi tiệc gây quỹ, ứng cử viên tuyên bố sẽ lo cho đời sống tinh thần của các cụ cao niên nhiều hơn nhưng không nói rõ bằng cách nào? Chẳng phải vô cớ mà ngay dòng đầu, trang đầu bài này tôi đã nói đến chuyện bầu cử, nay tới trang cuối tôi lại chạm đến vị nào đắc cử thì đừng quên lời hứa. Con quên mà dân cử cũng quên thì các cụ buồn là phải rồi!

Cũng cần nói thêm, bài này dựa vào những sự kiện có thật, còn quý danh thì thay đổi, nếu vô tình trùng hợp xin thứ lỗi./.

Tự Đọc - Tự hiểu

Người đàn bà đứng trước gương ngắm nhìn và tỏ vẻ hài lòng vì chiếc áo lông thú mới mua, thì cậu con trai đi học về:

- Đẹp quá, có phải bố mua cho mẹ cái áo này không?

- Bố nào mua, cứ chờ bố may thì đến cả may cũng chẳng có nữa là áo.